Opiskelun eettiset ohjeet

Kaakkois-Suomen
Ammattikorkeakoulu Oy

Ohjeen nimi	Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun opiskelun eettiset ohjeet		
Vastuuhenkilö	Opetuksen palvelujohtaja		
Voimaantulo	1.10.2017	Päätös	Opetuksen johtoryhmä 31.8.2017 § 161, 28.9.2017 § 195
Päivitetty	5.10.2017	Päivittäjä	Kielentarkastus
Päivitetty	20.12.2018	Päätös	Opetuksen johtoryhmä 8.1.2019
Päivitetty		Päätös	Johtoryhmä 6.3.2019
Päivitetty	4.12.2020	Päätös	Opetuksen johtoryhmä 10.12.2020
Päivitetty	23.3.2023	Päätös	Opetuksen johtoryhmä 20.04.2023
Päivitetty	12.04.2024	Päätös	Opetuksen johtoryhmä 18.04.2024
Päivitetty	21.02.2025	Päätös	Opetuksen johtoryhmä 11.04.2025

SISÄLLYS

1 TARKOITUS ... 3

2 LAAJUUS ... 3

3 OHJEEN LAINSÄÄDÄNNÖLLISET PERUSTEET ... 3

4 XAMKIN EETTISET PERIAATTEET JA OPISKELIJAN OIKEUDET JA VELVOLLISUUDET . 3

5 OPISKELUUN LIITTYVÄT TUTKIMUSEETTISET LINJAUKSET ... 4

5.1 Hyvä tieteellinen käytäntö ... 4

5.2 Perusperiaatteet tekoälyn ja kielimallien käytöstä opinnoissa ... 5

6 OPISKELUVILPPI ... 5

6.1 Koevilppi ... 5

6.2 Tehtävän plagiointi ... 6

6.3 Opinnäytetyöhön liittyvä vilppi ... 6

6.4 Harjoittelujakson suorittamiseen liittyvän vilppi ... 7

6.5 Muu vilpillinen toiminta ... 7

7 OPISKELUVILPIN TOTEAMINEN JA SEURAAMUKSET ... 7

7.1 Vilpin havaitseminen ja siitä ilmoittaminen ... 7

7.2 Opiskeluvilpin käsittely ... 8

7.3 Opiskeluvilpin seuraamukset ... 9

8 HÄIRINTÄ JA EPÄASIALLINEN KÄYTTÄYTYMINEN ... 9

8.1 Häirinnän ja epäasiallisen käyttäytymisen määritelmä ja ilmeneminen ... 9

Määritelmä ... 9

Häirintää tai epäasiallista kohtelua eivät ole ... 10

8.2 Epäasialliseen käytökseen puuttuminen ... 10

9 OPISKELUVILPIN JA EPÄASIALLISEN KÄYTÖKSEN KURINPITOMENETTELY JA MUUTOKSENHAKU ... 11

10 MENETTELYOHJEEN YLLÄPITO JA OHJEESTA TIEDOTTAMINEN ... 11

1 TARKOITUS

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa opiskelijan oppiminen, hyvinvointi ja yhteisöllisyys ovat etusijalla. Oikeudenmukaisuus sekä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kunnioittaminen kuuluvat eettisesti kestävään toimintaan.

Eettisillä ohjeilla halutaan edistää yhdenvertaista kohtelua ja poistaa esteitä yhdenvertaisuuden toteutumisen tieltä. Eettiset ohjeet ovat tärkeä osa ammattikorkeakoulun opiskelun ohjausjärjestelmää, ja niiden tarkoituksena on edistää opiskelijoiden oppimista ja hyvinvointia.

Ohjeiden tarkoituksena on ennaltaehkäistä opiskeluvilppiä ja tukea epäasiallisen käytöksen, kiusaamisen ja häirinnän nollatoleranssin toteutumista Xamkissa. Lisäksi ohjeet sisältävät opiskeluun liittyvät tutkimuseettiset linjaukset.

Opiskelun eettiset ohjeet ovat Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun (Xamk) tutkintosäännön liite.

2 LAAJUUS

Ohjeet koskevat opiskelijoita ja opintoihin liittyviä tilanteita.

3 OHJEEN LAINSÄÄDÄNNÖLLISET PERUSTEET

Nämä ohjeet perustuvat seuraaviin lakeihin:

- ammattikorkeakoululaki (2014/932)
- työturvallisuuslaki (2002/738).

4 XAMKIN EETTISET PERIAATTEET JA OPISKELIJAN OIKEUDET JA VELVOLLISUUDET

Xamkin eettisiä periaatteita sovelletaan kaikessa toiminnassa. Jokaisella oppilaitoksen toimijalla on vastuu omasta ja toisten hyvinvoinnista. Yhteisöllisyys ja pyrkimys hyvään ja tasapainoiseen lopputulokseen jokapäiväisessä toiminnassa ovat avainasemassa kaikessa oppilaitoksen työssä. Xamkissa opiskellaan työelämätaitojen lisäksi vastuullisen kansalaisen taitoja.

Vastuullinen opiskelija tuntee sekä oikeutensa että velvollisuutensa, on sitoutunut oppimiseen ja kantaa vastuunsa oppimisestaan.

Opiskelijalla on oikeus

- tulla kohdelluksi oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti
- tulla kuulluksi ja kunnioitetuksi
- oppia asettamaan opiskelutavoitteitaan ja toimimaan niiden saavuttamiseksi
- kehittää itseään oppijana

- oppia toimimaan vastuullisesti ja yhteisöllisesti sekä itsenäisesti että ryhmässä
- oppia työelämässä tarvittavia vuorovaikutustaitoja osana opiskeluaan
- toimia aktiivisesti ja vastuullisesti opiskelutilanteissa ja edistää kaikkien oppimista
- osallistua opiskelun tavoitteita edistävään toimintaan
- kannustaa ja saada kannustusta
- kehittyä asiantuntijaksi alallaan
- saada opiskelurauha.

Opiskelijalla on velvollisuus

- noudattaa säädöksiä ja Xamkin hyväksymiä toimintatapoja
- noudattaa etäopetuksessa opetuksen julkisuudesta annettuja ohjeita
- osallistua omalta osaltaan turvallisen oppimisympäristön luomiseen
- toimia rehellisesti sekä noudattaa yleistä tarkkuutta opiskelussa ja opiskeluihin liittyvissä suorituksissa, esittämisessä ja arvioinnissa
- soveltaa eettisesti kestäviä tiedonhankinta-, harjoittelu-, opinnäytetyö- ja arviointimenetelmiä tuottaen tietoa avoimesti (ks. TENK 2023, 11–14)
- ottaa huomioon muiden opiskelijoiden ja opettajien työ asianmukaisella tavalla tehtävissä, harjoitteluissa ja opinnäytetyössä sekä antaessaan palautetta ammattikorkeakoulun toiminnasta
- huomioida, että kirjalliset tehtävät ja opinnäytetyö on suunniteltu ja toteutettu asetettujen vaatimusten edellyttämällä tavalla (ks. TENK 2023, 11–14)
- huolehtia ryhmätöissä omalta osaltaan siitä, että jäsenten vastuut ja työ jakautuvat yhteisesti sovitulla tavalla
- puuttua asianmukaisesti havaitsemiinsa epäkohtiin
- noudattaa opiskelussa, sekä harjoittelussa ja muussa työelämäyhteistyössä salassapitoon ja julkisuuteen, tietoturvaan, liikesalaisuuteen, liikeideoihin yms. liittyviä yleisiä sekä ala- ja työpaikkakohtaisia lakeja ja ohjeita.

5 OPISKELUUN LIITTYVÄT TUTKIMUSEETTISET LINJAUKSET

5.1 Hyvä tieteellinen käytäntö

Xamkissa noudatetaan tutkimuseettisen neuvottelukunnan (TENK) hyvää tieteellistä käytäntöä koskevaa ohjetta, joka on tullut voimaan 15.3.2023. Ohjeen tavoitteena on hyvän tieteellisen käytännön edistäminen ja siihen kohdistuvien loukkauksien ehkäiseminen kaikissa tiedettä ja tutkimusta sekä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiohankkeita (TKI) toteuttavissa tahossa, kuten yliopistoissa, ammattikorkeakouluissa ja tutkimuslaitoksissa.

Myös ammattikorkeakoulujen opinnoissa ja ammattikorkeakoulututkintojen ja ylempien ammattikorkeakoulututkintojen opinnäytteissä, sekä tutkimus- ja kehittämishankkeissa tulee noudattaa HTK-ohjeessa kuvattuja hyvän tieteellisen käytännön menettelytapoja. (TENK, 2023). Ammattikorkeakoulun opintoihin ja opinnäytteisiin liittyviä HTK-loukkausepäilyjä ei kuitenkaan käsitellä HTK-ohjeen kuvaamassa prosessissa. Poikkeuksena ovat niin sanotut tieteelliset opinnäytetyöt, kun opinnäytetyö on osa korkeakoulun hallinnoimaa TKI-hanketta. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun tutkimusetiikan tukihenkilö neuvoo ja ohjaa tutkimuseettisissä kysymyksissä.

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene on laatinut Ammattikoulujen opinnäytetöiden eettiset suositukset, jotka on päivitetty viimeksi 18.2.2025. Suosituksissa otetaan kantaa opinnäytetyöprosessiin osallistuvien oikeuksiin, velvollisuuksiin ja vastuisiin tutkimuseettisestä näkökulmasta. Suositukset perustuvat lainsäädäntöön sekä tiedeyhteisön kansainvälisiin ja kansallisiin tutkimuseettisiin periaatteisiin, linjauksiin ja suosituksiin.

5.2 Perusperiaatteet tekoälyn ja kielimallien käytöstä opinnoissa

Xamkin perusperiaatteiksi tekoälyn ja kielimallien käytöstä opinnoissa on linjattu seuraavaa:

1. Opiskelijoille tulee antaa tiedoksi tekoälyn ja kielimallien käyttöön liittyvät ohjeet, säännöt ja periaatteet
2. Tekoälyn ja kielimallien käyttö on lähtökohtaisesti sallittu plagiointiin liittyvät säännöt huomioon ottaen
3. Opettajien tulee jatkossa palautettavia tehtäviä suunnitellessa huolehtia, että niitä ei voi läpäistä pelkästään tekoälyn tuottamalla tekstillä
4. Opiskelija on aina viime kädessä vastuussa palauttamansa tehtävän sisällöstä ja sen eettisyydestä
5. Näiden periaatteiden kohdista 2 ja 3 voidaan poiketa opettajan ohjeiden mukaisesti yksittäisen tehtävän tai opintojakson kohdalla perustellusta syystä

Tekoälyn tuottaman tekstin käyttäminen osana kirjallista työtä ei ole sallittua ilman asianmukaisia viittauksia alkuperäisiin, tarkistettuihin lähteisiin. Tekoälyä ei saa käyttää tuottamaan lopullista kirjallista tehtävää eikä sellaista tekstiä saa esittää opiskelijan itsensä kirjoittamana. Tekoälyn tuottamaan tekstiin ei viitata suoraan eikä tekstistä tule tehdä suoria lainauksia, mutta sitä voi hyödyntää soveltaen, omin sanoin ja käyttäen edellä mainittuja lähdeviitteitä.

6 OPISKELUVILPPI

Xamkin tutkintosäännössä on kuvattu opintojen arviointiin liittyvät menettelytavat. Hyväksytty opintosuoritus edellyttää osaamisen asianmukaista näyttöä ja toimintaa eettisesti kestävällä tavalla.

Vilppi tieteellisessä toiminnassa luokitellaan kolmeen alaluokkaan, jotka ovat sepittäminen, vääristely ja plagiointi.

Opiskeluvilpillä tarkoitetaan opiskelijan harjoittamaa koevilppiä, tehtävän plagiointia, opinnäytteeseen liittyvää vilppiä, pakollisen harjoittelujakson suorittamiseen liittyvää vilppiä tai muuta opiskeluun liittyvää vilpillistä toimintaa. Myös opintosuorituksen tekoajankohdan aikaisen tekoälyohjeistuksen vastainen tekoälyn käyttö voidaan luokitella vilpiksi, minkä vuoksi opiskelijoiden edellytetään raportoivan tekoälyn käytöstä läpinäkyvästi.

Opiskeluvilppi on aina loukkaus opiskeluyhteisöä kohtaan. Opiskeluvilppi on rangaistava teko, josta tulee aina opiskelijalle seuraamuksia.

6.1 Koevilppi

Koevilppinä pidetään:

- luvattoman kirjallisen tai sähköisen materiaalin tai tavaran mukanaoloa koetilaisuudessa
- opiskelijoiden välistä luvatonta viestintää koetilaisuudessa
- tenttiakvaariotilan sääntöjen rikkomista
- muuta vilpillistä toimintaa, jolla pyritään vaikuttamaan vilpillisesti omaan tai toisten opiskelijoiden koesuoritukseen koetilaisuudessa, ennen koetilaisuutta tai sen jälkeen
- koetilaisuuden häirintää
- verkko- tai kotitentissä plagiointia tai tentin tekemistä väärällä nimellä tai toisen opiskelijan tunnuksilla.

6.2 Tehtävän plagiointi

Plagiointia on opintojakson suoritusvaatimukseen kuuluvan tehtävän tai raportin osaksi tai kokonaan tapahtuva luvaton kopiointi tai muu jäljentäminen. Plagioinniksi katsotaan myös toisen henkilön tekemän tehtävän, tekstin tai sen osan esittämistä omanaan. Plagiointia on sekä suora että mukaillen tehty kopiointi (Ks. TENK 2023, 17).

Hyvän tieteellisen käytännön loukkauksiin sisältyy myös itseplagiointi. Itseplagioinnista on kyse, jos esittää samoja tuloksia uudelleen mutta antaa ymmärtää, että niitä ei ole aikaisemmin esitetty. Viittaukset omiin aiempiin töihin tulee muistaa tehdä samoin kuin viittaaminen muidenkin tekijöiden julkaisuihin.

Tarkkoja ohjeita mm. tiedon alkuperän kunnioittamisesta, lähdeviitteistä ja lähdeluettelosta on saatavilla Luxissa Xamkin ohjeissa opinnäytetöiden ja muiden tekstien kirjoittajille: Kirjoittajan ohjeet (sharepoint.com)

Xamkissa on käytössä plagioinnin vastainen palvelu, jonka avulla voidaan tarkistaa, onko opinnäytteissä ja muissa oppimistehtävissä osia, jotka ovat kopioituja. Lisäksi opiskelijoita varten on luotu ”näin vältät plagioinnin”-ohje.

6.3 Opinnäytetyöhön liittyvä vilppi

Edellä 6.2 luvussa mainitut plagiointiin sekä tekoälyn käyttöön liittyvät säännöt pätevät myös opinnäytetöiden kohdalla. Arenen julkaisema Ammattikorkeakoulujen opinnäytetöiden eettiset suositukset, joihin kaikki ammattikorkeakoulut ovat sitoutuneet, edistää hyviä tieteellisiä käytäntöjä ja ehkäisee tieteellistä epärehellisyyttä opinnäytetyöprosessissa.

Koska ammattikorkeakoulujen opinnäytteisiin ei enää sovelleta HTK-ohjetta, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoululla on oma prosessi opinnäytetöihin liittyvien HTK-loukkausepäilyjen ja vilppitapausten selvittämiseksi. Prosessin kuvaus löytyy luvusta 7.2.

6.4 Harjoittelujakson suorittamiseen liittyvän vilppi

Harjoittelujakson dokumenttien sepittäminen eli keksittyjen, tekaistujen tai muutettujen havaintojen, kirjausten ja virheellisten työvuorotaulukoiden ym. esittäminen tai toisen opiskelijan harjoitustehtävien esittäminen omina tai harjoittelutöiden teettäminen toisella ovat vilpillistä toimintaa. Harjoittelujaksoon liittyvänä vilppinä voidaan pitää myös yleisten sekä ala- ja työpaikkakohtaisten lakien ja ohjeiden noudattamatta jättämistä.

6.5 Muu vilpillinen toiminta

Vilpillisenä toimintana pidetään myös opiskeluun liittyvien tehtävien ja tuotosten kauppaamista tai jakamista toiselle opiskelijalle, tehtävien ja tuotosten ostamista tai teettämistä toisella. Myös ryhmätyössä oman osuuden tekemättä jättäminen tai toisen ryhmän jäsenen tuottaman työn esittäminen omissa nimissään lasketaan opiskeluvilpiksi. Ryhmätyössä myös toinen ryhmän jäsen voi ilmoittaa mahdollisesta opiskeluvilppiepäilystä arvioinnin suorittavalle opettajalle. Ryhmätöiden kohdalla vilpin seuraamuksia arvioitaessa olennaista on se, onko koko ryhmä, osa ryhmästä vai ainoastaan sen yksittäinen jäsen syyllistynyt vilppiin ja onko muilla ryhmän jäsenillä ollut tosiasiallista mahdollisuutta puuttua tai havaita vilppiä. Lisäksi se, että opiskelija toimii piittaamatta hyvästä tieteellisestä käytännöstä (ks. TENK, 2023), on opiskeluvilppiä.

7 OPISKELUVILPIN TOTEAMINEN JA SEURAAMUKSET

7.1 Vilpin havaitseminen ja siitä ilmoittaminen

Opiskeluvilpin epäily on vakava asia. Kaikki opiskeluvilppiä koskevat epäilyt selvitetään.

Mikäli koetilaisuuden valvoja epäilee opiskelijan syyllistyneen koevilppiin, poistetaan opiskelija välittömästi koetilaisuudesta. Koetilaisuuden valvoja merkitsee opiskelijan vastauspaperiin, että opiskelijan epäillään syyllistyneen vilppiin ja hänet on poistettu koetilaisuudesta. Koetilaisuuden valvoja ilmoittaa tapahtuneesta arvioinnin suorittavalle opettajalle.

Mikäli opiskelija epäilee toisen opiskelijan syyllistyvän koevilppiin, hänen tulee ilmoittaa siitä välittömästi koetilaisuuden valvojalle. Mikäli epäilty vilppi tapahtuu tenttiakvaariossa, epäilystä ilmoitetaan tenttitilaisuuden jälkeen tenttijärjestelmän pääkäyttäjälle Xinfon kautta. Mikäli vilppi havaitaan vasta koetilaisuuden päätyttyä, asiasta ilmoitetaan arvioinnin suorittavalle opettajalle.

Tenttiakvaariossa epäilty koevilppi tai sääntörikkomus voidaan todentaa jälkikäteen tenttitilaisuudesta otetun tallenteen avulla. Aloitteen tutkintaan voi tehdä arvioinnin suorittava opettaja tai vilppiepäilyn ilmoittava opiskelija.

Opinnäytetöiden kohdalla vilppitutkinta voidaan käynnistää myös sen jälkeen, kun opinnäytetyön hyväksymisestä on tehty päätös, mikäli epäily vilpistä herää vasta tässä vaiheessa. Opinnäytetöiden kohdalla vilppitutkinta on aloitettava kuitenkin viiden vuoden kuluessa päätöksen tekemisestä.

7.2 Opiskeluvilpin käsittely

Opiskeluvilpin selvittely ja kuulemistilaisuus ovat luottamuksellisia. Opiskeluvilpin käsittely tulee toteuttaa ilman kohtuutonta viivytystä ja opiskelijalla on oikeus tietää asian käsittelyn etenemisestä eri vaiheissa. Opiskelijalla on oikeus tulla kuulluksi asian käsittelyn aikana. Opiskelijan oikeusturva taataan prosessin kaikissa vaiheissa.

Mikäli opiskelijan epäillään syyllistyneen opiskeluvilppiin (koevilppi, tehtävän plagiointi, opinnäytetyöhön liittyvä vilppi, harjoittelujakson suorittamiseen liittyvä vilppi tai muu vilpillinen toiminta), arvioinnin suorittava opettaja tai opinnäytetyön ohjaava opettaja ottaa asian ensin puheeksi opiskelijan kanssa ja pyytää selvitystä tapahtuneesta. Jos opiskelijan tuottamassa selvityksessä ilmenee, ettei vilppiä ole tapahtunut tai opiskelijalla ei ole ollut vilpillistä tarkoitusta, vaan opiskelijan toiminta on johtunut esimerkiksi huolimattomuudesta tai tietämättömyydestä (esim. väärä lähdeviittaustekniikka), asia voidaan ratkaista opettajan toimesta, mikäli opiskelija ei esitä vaadetta kuulemiselle. Mikäli käydyn keskustelun pohjalta asiasta ei saada selvyyttä tai vahvistuu epäilys teon tahallisuudesta, arvioinnin suorittava opettaja tai opinnäytetyön ohjaava opettaja ilmoittaa epäillystä opiskeluvilpistä viipymättä koulutusjohtajalle.

Opinnäytetöiden kohdalla koulutusjohtaja käynnistää ilmoituksen jälkeen opinnäytetyön tutkinnan. Jo hyväksytyn opinnäytetyön kohdalla vilppitutkinta on aloitettava kuitenkin viimeistään viiden vuoden kuluessa päätöksen tekemisestä. Tutkintaan osallistuu kaksi riippumatonta henkilöä, joista vähintään yhdellä on opinnäytetyön alaan liittyvää substanssiosaamista ja vähintään yhdellä akateemisen kirjoittamisen osaamista. Tämän lisäksi voidaan tarvittaessa saada neuvontaa tutkimuseettisissä kysymyksissä eettisen toimikunnan puheenjohtajalta tai muulta toimikunnan jäseneltä. Tutkinnan tuloksista luodaan raportti, joka sisältää perustellun johtopäätöksen siitä, katsotaanko vilppiä tapahtuneen vai ei. Jos vilpin katsotaan tapahtuneen, esitetään myös kuvaus vilpin tyypistä ja vakavuudesta sekä annetaan suositukset vilpin seurausten korjaamisesta sekä mahdollisista kurinpitotoimista. Tutkinta toteutetaan ennen kuulemistilaisuuden järjestämistä ja tutkinnan tulokset annetaan tiedoksi kuulemistilaisuuden yhteydessä. Tutkinnan tulokset annetaan tiedoksi myös eettiselle toimikunnalle.

Mikäli vilppiepäily herää vasta opintosuorituksen hyväksymisen jälkeen, asian käsittelyssä on punnittava tarkoin teon vakavuutta ja teon suunnitelmallisuutta suhteessa siihen, miten kauan opinnäytetyön hyväksymisestä on kulunut aikaa sekä vilppitutkinnan vaikutuksiin opiskelijan oikeusturvaan. Mikäli vilppi ei ole ollut poikkeuksellisen vakava ja vilpillinen toiminta suunnitelmallista, tulee tilanne katsoa opiskelijan hyväksi, koska virhettä ei ole huomattu tarkastusvaiheessa.

Mikäli opiskelijan epäillään syyllistyneen vilppiin, opiskelijaa, mahdollista koetilaisuuden valvojaa ja arvioinnin suorittavaa opettajaa tai opinnäytetyön ohjaavaa opettajaa on kuultava ennen mahdollisen kurinpitomenettelyn aloittamista. Kuulemistilaisuudessa on mahdollisuus antaa joko suullinen tai kirjallinen vastine. Tästä kuulemistilaisuudesta voidaan luopua vain, jos tapahtuma on täysin selvitetty, esimerkiksi opiskelijan myöntäessä opiskeluvilpin, eikä opiskelija esitä vaadetta kuulemiselle. Kuulemistilaisuudessa on olennaista opiskelijan ohjausnäkökulma, ja siitä laaditaan kirjallinen muistio. Opinnäytetöiden kohdalla toteutetun tutkinnan tuloksista koostettu raportti lisätään muistion liitteeksi. Opiskelijalla on oikeus ottaa kuulemistilaisuuteen mukaan tukihenkilö, joka ei voi olla koulun henkilökuntaa. Kuulemistilaisuuteen voidaan tarvittaessa pyytää myös eettisen toimikunnan jäsen, jolta voi saada neuvontaa tutkimuseettisissä kysymyksissä. Määrämuotoinen kutsu (ladattavissa Dynastysta) tilaisuuteen lähetetään opiskelijalle

viipymättä kirjallisesti. Samassa yhteydessä koulutusjohtaja pyytää hallinnon suunnittelijaa avaamaan asian asianhallintajärjestelmään. Tälle asialle tallennetaan kaikki kyseiseen tapaukseen liittyvät dokumentit.

Opintosuoritus ja sen arviointi keskeytetään opiskeluvilpin havaitsemisen tai ilmoittamisen jälkeen, kunnes on selvitetty, onko havainto aiheellinen. Opiskelijan suoritusta ei hylätä ennen kuin opiskeluvilppi on virallisesti todettu.

Mikäli opiskeluvilppiepäily osoittautuu aiheettomaksi, koulutusjohtaja antaa päätöksen, että asian käsittely lopetetaan. Päätös annetaan tiedoksi opiskelijalle ja epäilyn esittäjälle. Mikäli kyseessä on tahallisesti tehty väärä ilmianto, koulutusjohtaja päättää seuraamuksista.

7.3 Opiskeluvilpin seuraamukset

Havaittu ja todettu opiskeluvilppi johtaa kurinpitomenettelyyn. Koulutusjohtaja toimittaa rehtorille ja hallinnon suunnittelijalle kuulemistilaisuuden muistion ja oman esityksensä jatkotoimenpiteistä. Näiden perusteella rehtorin tulee tehdä päätös opiskeluvilpin seurauksista 30 päivän kuluessa.

Tentti tai muu opintotehtävä, jossa vilppi on havaittu, hylätään, ja se pitää tehdä uudelleen uusintakertojen puitteissa. Jo hyväksytyn opinnäytetyön kohdalla hyväksymispäätökselle voidaan hakea purkua lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 117 §:n mukaisesti, mikäli edellytykset purkamiselle täyttyvät. Opiskelijalla on kuitenkin tätä ennen mahdollisuus korjata opinnäytetyö siten, että työ täyttää hyväksytyn opinnäytetyön kriteerit, jolloin päätöksen purkamista ei haeta.

Kurinpitomenettely on kuvattu luvussa 9.

8 HÄIRINTÄ JA EPÄASIALLINEN KÄYTTÄYTYMINEN

Epäasiallista kohtelua ja häirintää ei hyväksytä missään korkeakoulun tiloissa/oppimisympäristöissä. Korkeakouluyhteisön jäsen ei saa käyttäytymisellään haitata tai vaarantaa omaa tai muiden turvallisuutta tai terveyttä, ja hänen tulee noudattaa korkeakoulun antamia turvallisuuteen liittyviä ohjeita.

Korkeakoululla on lainsäädäntöön (Ammattikorkeakoululaki 2014/932, 31. §; Työturvallisuuslaki 2002/738, 28. §) perustuva velvollisuus puuttua korkeakoulussa tapahtuvaan häirintään saatuaan siitä tiedon. Korkeakouluyhteisön jäsenten tulee aktiivisesti seurata, esiintyykö korkeakoulussa häirintää, ja puuttua siihen oma-aloitteisesti. Jos opiskelutoverit havaitsevat häirintää tai epäasiallista kohtelua, myös heidän odotetaan ottavan havaintonsa puheeksi asianosaisten kanssa ja vievän asian eteenpäin tarvittaessa.

8.1 Häirinnän ja epäasiallisen käyttäytymisen määritelmä ja ilmeneminen

Määritelmä

Häirintänä ja epäasiallisena kohteluna pidetään vakavanlaatuista kielteistä käyttäytymistä, joka on pitkään jatkuvaa tai toistuvaa. Joskus kertaluonteinen tilanne voi olla niin vakava, että myös se edellyttää puuttumista asiaan. Häirintäkokemus syntyy silloin, kun kielteisen

käyttäytymisen kohteeksi joutunut kokee olevansa puolustuskyvytön tai kykenemätön hallitsemaan tilannetta.

Kielteinen käyttäytyminen voi ilmetä mm.

- henkilökohtaisen koskemattomuuden loukkaamisena (esim. huudetaan, uhataan suullisesti tai kirjallisesti, käydään käsiksi, harjoitetaan suoraa väkivaltaa, sukupuoleen perustuvaa häirintää, seksuaalista häirintää ja ahdistelua)
- maineen tai aseman kyseenalaistamisena (esim. levitetään vääriä tietoja, puhutaan pahaa selän takana, haukutaan, nöyryytetään tai pilkataan)
- jatkuvana perusteettomana arvosteluna ja opiskelun vaikeuttamisena
- persoonaan kohdistuvana arvosteluna
- yhteisöstä eristämisenä (esim. ei puhuta tai kielletään muitakin puhumasta ko. henkilön kanssa, ei tervehditä, ei kuunnella, rajoitetaan mielipiteen ilmaisua tai keskeytetään toisen puhe jatkuvasti, eristetään työskentelemään muista erillään)
- sanattomina viesteinä (esim. ilmeet, eleet).

Häirintää tai epäasiallista kohtelua eivät ole

- opiskelua ja tehtäviä koskevat asialliset päätökset ja ohjeet
- korkeakouluyhteisön ongelmien yhteinen käsittely, vaikka se koskisi epävarmuutta, ahdistusta tai muita kielteisiä tunteita herättäviä asioita
- henkilölle annettu perusteltu huomautus tai rangaistus.

8.2 Epäasialliseen käytökseen puuttuminen

Mikäli opiskelija tuntee, että häntä on kohdeltu epäasiallisesti, hänen tulee ottaa kokemuksensa puheeksi ensisijaisesti henkilön kanssa, jonka käytöksen kokee epäasialliseksi. Kokemuksen voi ottaa puheeksi myös henkilön kanssa, joka vastaa sen tilanteen, jossa epäasiallista käytöstä on koettu, järjestämisestä tai ohjaamisesta. Epäasiallisen käytöksen voi ottaa puheeksi, vaikka ei itse suoranaisesti olisikaan epäasiallisen käytöksen kohde. Opiskelijakunnalla on ns. häirintäyhdyshenkilöt, joille opiskelija voi kertoa kokemuksistaan.

Mikäli epäasiallinen käytös jatkuu, eikä tilannetta ole saatu ratkaistua ottamalla asia puheeksi edellä kuvatulla tavalla, voi epäasiallista käytöstä kokenut henkilö ottaa asian puheeksi henkilöstön edustajan kanssa, joka saattaa asian turvallisuuspäällikön tietoon. Epäasiallisen käyttäytymisen kohteeksi joutunut voi käyttää ilmoittamiseen myös Xamkin sähköistä Falcony-poikkeamaraportointikanavaa, jonne ilmoituksen voi tehdä joko omalla nimellä tai anonyymisti. Turvallisuuspäällikön johdolla tehdään tarvittavat selvitykset ja päätetään jatkotoimenpiteistä.

Osapuolten oikeusturvan takaamiseksi dokumentointi tapahtuneesta aloitetaan heti, kun asia tulee henkilökunnan tietoon.

Harjoittelun aikana noudatetaan tämän ohjeen lisäksi harjoittelupaikan sääntöjä.

9 OPISKELUVILPIN JA EPÄASIALLISEN KÄYTÖKSEN KURINPITOMENETTELY JA MUUTOKSENHAKU

Rehtori voi antaa opiskelijalle varoituksen, mikäli opiskelija on syyllistynyt vilppiin tai rikkonut ammattikorkeakoulun järjestystä.

Ammattikorkeakoulun hallitus voi erottaa opiskelijan määräajaksi, enintään yhdeksi vuodeksi. Opiskelija voidaan erottaa määräajaksi, mikäli:

- opiskelija on aikaisemmin syyllistynyt vilppiin tai käyttäytynyt epäasiallisesti taikka rikkonut ammattikorkeakoulun järjestystä tai
- opiskelija ei ole aikaisemmin syyllistynyt vilppiin tai rikkonut ammattikorkeakoulun järjestystä, mutta opiskelijan määräaikaiseen erottamiseen on painavia perusteita.

Ennen varoituksen antamista tai määräaikaista erottamista opiskelijaa on kuultava.

Määräaikaisen erottamisen aikana opiskelija ei voi osallistua opetukseen, tentteihin tai saada suoritusmerkintöjä opintorekisteriin.

Kurinpitoseuraamuksesta tulee merkintä opintorekisteriin opintojen ajaksi. Mikäli vaihto-opiskelijalle tai kaksoistutkinto-opiskelijalle on määrätty kurinpitoseuraamus, ilmoitetaan siitä opiskelijan omaan korkeakouluun.

Jo hyväksytyn opinnäytetyön kohdalla hyväksymispäätökselle voidaan hakea purkua lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 117 §:n mukaisesti. Päätöksen purkua haetaan rehtorin aloitteesta.

Opiskelija on oikeutettu valittamaan määräaikaisesta erottamisesta Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Opiskelijoilla on oikeus valittaa suoraan hallinto-oikeuteen myös rehtorin antamasta varoituksesta. Opintojakson kokonaan tai osaksi tapahtuneesta hylkäämisestä voi arviointiin tyytymätön opiskelija tehdä oikaisupyynnön tutkintolautakuntaan.

10 MENETTELYOHJEEN YLLÄPITO JA OHJEESTA TIEDOTTAMINEN

Opetuksen palvelut -yksikkö tarkistaa eettisten ohjeiden päivittämistarpeen aina tutkintosäännön päivittämisen yhteydessä.

Opiskelun eettisistä ohjeista tiedotetaan aina lukukauden alkaessa Luxissa.

Pvm.	**Muutetut luvut /sivut**	**Kuvaus**
20.12.18	Luku 7.1., s. 7	”sukupuolinen” korvattu ”seksuaalinen”

20.12.18	Luku 8, s. 8	lisätty ”ja/tai käyttäytyy epäasiallisesti”
15.1.19	Luku 3, s. 3	lisätty luku 3 Ohjeen lainsäädännölliset perusteet
15.1.19	Luku 7, s. 7	”opiskelijakunnan edustaja” korvattu ”tukihenkilö, joka ei voi olla koulun henkilökuntaa”. Lisätty kuvaus kuulemistilaisuuden järjestelyistä.
15.1.19	Luku 7, s. 7	lisätty ”ja hallinnon suunnittelijalle”
15.1.19	Luku 8, s. 7	muutettu otsikko muotoon ”Häirintä ja epäasiallinen käyttäytyminen”. Muokattu luvun tekstiä.
15.1.19	Luku 8.1., s 8	muutettu luvun otsikko muotoon ”Häirinnän ja epäasiallisen käyttäytymisen määritelmä”. Muokattu luvun tekstiä.
15.1.19	Luku 8.2., s. 9	muokattu luvun tekstiä
15.1.19	Luku 10, s. 9	muutettu opetuksen hallinto ja kehittäminen -yksikkö Opetuksen palvelut -yksiköksi
15.1.19	s, 10	poistettu luku Viitteet, ja sisältö siirretty lukuun 3 Ohjeen lainsäädännölliset perusteet
29.1.19	Luku 3, s. 3	Lisätty maininnat Ammattikorkeakoulu- ja Työturvallisuuslakeihin
29.1.19	Luku 9, s. 8	Lisätty lause: ”Ennen varoituksen antamista tai määräaikaista erottamista opiskelijaa on kuultava.”
24.11.2020	Luku 3, s. 3	Poistettu TENKin ohje tästä luvusta, ja siirretty linkki ohjeeseen luvun 5 alkuun.
24.11.2020	Luku 4, s. 3	Päivitetty Xamkin arvot vastaamaan nykyisiä arvoja.
24.11.2020	Luku 4, s. 4	Lisätty opiskelijan velvollisuuksiin ”osallistua omalta

		osaltaan turvallisen oppimisympäristön luomiseen”.
24.11.2020	Luku 5, s. 5	Lisätty Arenen ammattikorkeakoulujen opinnäytetöiden eettiset suositukset ja linkki suosituksiin.
24.11.2020	Luku 6, s. 5	Poistettu ”ja arvosteluun”.
24.11.2020	Luku 6.1, s. 5	Lisätty verkko- tai kotitentin tekeminen toisen opiskelijan tunnuksilla koevilpiksi.
24.11.2020	Luku 6.2, s. 6	Lisätty teksti Arenen Ammattikorkeakoulujen opinnäytetöiden eettisistä suosituksista.
24.11.2020	Luku 6.3, s. 6	Lisätty virheellisten työvuorotaulukoiden esittäminen osaksi harjoittelujakson suorittamiseen liittyvää vilppiä.
24.11.2020	Luku 7, s. 6	Muutettu ”ryhtyä kurinpitomenettelyyn” muotoon ”käynnistää kurinpitomenettelyn”.
24.11.2020	Luku 8, s. 7	Muokattu luvun ensimmäisen kappaleen tekstiä.
24.11.2020	Luku 8.2, s. 8	Lisätty lause ”Epäasiallisen käyttäytymisen kohteeksi joutunut voi käyttää ilmoittamiseen myös Xamkin sähköistä INCY-poikkeamaraportointikanavaa.”
4.12.2020	Luku 7, s. 7	Lisätty linkki Dynastyyn
23.3.2023	Luku 4, s. 4	Lisätty opiskelijan oikeuksiin opiskelurauha
23.3.2023	Luku 4, s. 4	Lisätty opiskelijan velvollisuuksiin noudattaa opetuksen julkisuudesta annettuja ohjeita
23.3.2023	Luku 4, s. 4	Päivitetty TENK:n linkit uuteen HTK-ohjeeseen

23.3.2023	Luku 5.1, s. 4–5	Muokattu luvun kahden ensimmäisen kappaleen tekstiä vastaamaan päivitettyä HTK-ohjetta
23.3.2023	Luku 5.2	Lisätty luku 5.2 koskien tekoälyn käytön perusperiaatteita opinnoissa
23.3.2023	Luku 6, s. 5	Lisätty selkeyttävä lause ” Vilppi tieteellisessä toiminnassa luokitellaan kolmeen alaluokkaan, jotka ovat sepittäminen, vääristely ja plagiointi.”
23.3.2023	Luku 6.2, s. 6	Lisätty lause: Plagiointia on sekä suora että mukaillen tehty kopiointi”
23.3.2023	Luku 6.2, s. 6	Päivitetty TENK:n linkit uuteen HTK-ohjeeseen
23.3.2023	Luku 6.2, s. 6	Ensimmäiseen kappaleeseen lisätty tiedot itseplagioinnista
23.3.2023	Luku 6.2, s. 6	Toiseen kappaleeseen päivitetty linkki Luxin kirjoittajan ohjeisiin
23.3.2023	Luku 6.2, s. 6	Kolmanteen kappaleeseen lisätty linkki ”näin vältät plagiointia”-ohjeisiin
23.3.2023	Luku 6.4, s. 7	Tarkennettu viittausta vastaamaan paremmin TENK:n päivitettyjä HTK-ohjeita
23.3.2023	Luku 7, s. 8	Viimeiseen kappaleeseen lisätty lause: ”Tentti tai muu opintotehtävä, jossa vilppi on havaittu, hylätään, ja se pitää tehdä uudelleen uusintakertojen puitteissa.”, korvaa aiemman kohdan: ”Koko opintojakson suoritus hylätään.”
23.3.2023	Luku 8, s. 9	Päivitetty tieto Incy-kanavasta Falcony-kanavaan ja lisätty linkki Falconyyn.
23.3.2023	Luku 8, s. 9	Lisätty lauseen loppuun: ”…jonne ilmoituksen voi tehdä joko omalla nimellä tai anonyymisti.”

23.3.2023	Luku 9, s. 9	Toiseen kappaleeseen lisätty sana ”voi”
23.3.2023	Luku 10, s. 10	Viimeiseen kappaleeseen korjattu Student ja vaihdettu tilalle Lux.
23.3.2023	Luku 10, s. 10	Poistettu viimeinen lause: ”Uusille opiskelijoille eettiset ohjeet esitellään ammatillisen kasvun opintojaksolla”
22.11.2023	Luku 6.4, s. 6	Tarkennettu tietoja siitä, mitä on opiskeluvilppi ryhmätyössä
22.11.2023	Luku 7, s. 7–8	Tarkennettu ohjeita opiskeluvilpin epäilystä, kuulemistilaisuudesta ja toteamisesta.
03.04.2024	Luku 5.1, s. 5	Lisätty tieto HTK-prosessista poikkeamisesta tieteellisten opinnäytetöiden kohdalla.
03.04.2024	Luku 6.5, s. 7	Tarkennettu määritelmää ryhmätöiden teossa tapahtuneesta vilpistä.
03.04.2024	Luku 7.3, s. 9	Tarkennettu prosessia kurinpitomenettelyyn liittyen
03.04.2024	Luku 6, s. 6, luku 6.3, s. 7 ja luku 7.2, s. 8	Lisätty opinnäytetöissä tapahtuvan vilpin käsittelyprosessin kuvaus sekä päivitetty muiden opiskeluvilppien käsittelyn kuvausta. Samalla useiden lukujen otsikointeja muutettu vastaamaan paremmin ohjeiden rakennetta.
21.2.2025	Luku 6, luku 7 ja luku 9.	Päivitetty opiskeluvilppien kuvausta sekä lisätty tiedot vilppitapausten käsittelyyn jo hyväksyttyjen opinnäytetöiden kohdalla.